

A tejinséget csak a tej árának emelésével lehet enyhíteni.

(Saját tudósítónktól.) Mennél inkább kitolódik a béke megkötésének napja, annál jobban közeledik felénk a *tejinség* réme. Ugyyszólván napról-napra csökken a piacon levő tejmennyiség. De nem is csoda, a termelők tanulatlan személyzettel kénytelenek bajoskodni, kevés a ló és az erőtakarmány se valami könnyen hozzáférhető. Nem mondunk újságot, mikor megállapítjuk, hogy mindennek emelkedett az ára, így a tej is drágább lett. Bemíntesek azt állítják ugyan, hogy a tej árának emelkedése egyáltalán nincs arányban a többi élelmiszerek maximumális árával.

A hatóság mindent elkövetett, hogy a tejhiányt orvosolja, de erőlködése a termelők makacsságán hajótörést szenvedett. A tejtermelő uradalmak nem mutatkoztak hajlandóknak több tejet szállítani, mint a mennyire szerződésileg kötelezték magukat. Ezt a szerződést sem szívesen teljesítik, mert ha a borjak táplálására fordítják a tejmennyiséget, a borjak súlyban annyira gyarapodnak, hogy eladás esetén a különbözet egyáltalán nem áll arányban azzal az összeggel, amit a tejért kapnának.

Most a fővárosban a hatóság a tej árának emelését programba vette, mert a jelenlegi árak mellett a piac nem látja el a közönséget. A képviselőház csütörtöki ülésén báró *Ghillány Imre* földmívelésügyi miniszter kijelentette, *meggyőződése, hogyha azt akarjuk, hogy tej egyáltalán ne legyen, akkor maximumálni kell a tej árát.* Megjegyzik, hogy alkalma volt egy nagy tejgazdaság minden apró részletébe betekinteni és meggyőződött arról, hogy a vezetőség minden fáradozása ellenére a tejgazdaság oda jutott, hogy tejprodukciója a rendes produktum egyharmadára csökkent, költségei pedig megkétszereződtek.

Szegeden is sok gondot okoz a hatóságnak a tejszükséglet fedezése. A piacon levő mennyiség nem elegendő, a tanyai tanítók közreműködésével beszerzendő tej eszméje is megbukott. Számtalan kudarc érte már a jóakaratu hatósági tejbásárlókat, akik — minden ellenszolgáltatás nélkül — a közönségnek akartak használni. És a tejkérdés mégis olyan, hogy *ha tízszer nem sikerül a megoldása, meg kell próbálni százszor.* — Mindennap kevesebb tej kerül forgalomba, mindennap nélkülözhetetlenebbé válik és bármi uton-módon, — ha áldozatok árán is, — gondoskodni kell a város tejellátásáról. Ha Budapesten emelik a tej árát, észszerű következtetéssel könnyen megállapítható, hogy azok, akik az eddigi maximumális árért nem voltak hajlandók tejet árulni, a felemelt árat respektálni fogják és a fővárosba szállítják a tejet.

Nálunk is szó lesz esetleg a tej árának emeléséről, de csak abban az esetben, ha

azok a tejgazdaságok, amelyek a Központi Tejcsarnokkal állnak szerződéses viszonyban, az áremelés esetére körülbelül napi kétezer literrel több tejet biztosítanak a tejcsarnok útján a város közönségének. Az áremeléssel, — *literenkint nyolc fillérről van szó,* — a hatóság biztosítani kívánja a fogyasztókat, hogy a szükséges tejmennyiséget könnyebben beszerezhessék.

A terv még nyers és kivitele sok mindentől függ, a Központi Tejcsarnok azonban már tárgyalásokat folytat a tejgazdaságokkal és az előjelekből ítélve, valószínűleg sikerülni fog ilyen módon a város rendelkezésére álló tejmennyiséget *kétezer literrel megnövelni.*

Ezzel a nagyfontosságú kérdéssel és az esetleges áremeléssel kapcsolatban *Körös Albert*, a Központi Tejcsarnok igazgatója érdekes adatokat bocsátott munkatársunk rendelkezésére.

(Borjakat táplálnak a tejjel.)

A Központi Tejcsarnok békeidőben napi hétézeröt száz liter tej fölött rendelkezett. Mióta a háború kitört, ez a mennyiség hónapokig csökkent, úgy, hogy a legutóbbi statisztikai kimutatás már csak egyezeröt száz liter tejforgalmat tüntet fel. Az üzemi költség most háromszorosa a réginak, a zab ára tizenöt koronáról negyvenre emelkedett. A kannák javítása is nagy összeget emészt fel, sőt a gyár — önhány van — nem is vállalt már javítást. Ha békeidőben kevesebb volt az üzemi költség és jóval több volt a tej, most, mikor csak ezeröt száz liter a konzum, — mondta az igazgató — ráfizet a tejcsarnok az üzletre. Ha sikerülne a tejforgalmat fokozni, úgy a tejcsarnoknak is jobb lenne, mert ugyanazon üzemi költség mellett több tejet forgalmazhatna. A termelők nincsenek az árakkal megelégedve és így annyi tejet szállítanak a tejcsarnoknak, amennyit akarnak. *A szerződésben ugyanis nincs mennyiségileg meghatározva a szállítandó tej,* csak az van kikötve, hogy az uradalom saját szükségletének levonása után köteles a fennmaradt tejet átszolgáltatni. *A szükséglet fedezése után, pedig nagyon tág fogalom.* — Egy grófi uradalom például naponta 838 liter tejet termel és ebből csak 275 litert bocsátja a Központi rendelkezésére. Az elszámolás a következő: Borjak részére 388, konvenció 166, kezelési veszteség 9 liter, marad tehát *beszállítandó 275 liter.* Ha a tej árát felemelik, az uradalom a borjak nagy részét eladja és a tejet átadja. Tekintettel arra, hogy az erőtakarmány drága, *egy évtig is tejjel táplálják a borjakat. Ugyanez az uradalom a tej árának emelése esetén erőtakarmány szaporítással napi ötszáz literrel tudná a tejhozamot fokozni.*

A tejgazdaságok is nagy nehézségekkel küzdenek, a fuvar drága, az utak rossz. A tejkezelő személyzet tanulatlan, már pedig a tejszolgáltatás maximuma csak óvakorlott munkásokkal érhető el. A répa szeleteket nem szállítják vissza a cukorgyárak, így aztán más takarmányról kell gondoskodni, pedig az most nehezen beszerezhető és drága.

(Negyven fillérért nincs tej.)

A Központi Tejcsarnok igazgatója: *Körös Albert*, a háborús tejinség enyhítésének kérdésével már a háború kitörése óta foglalkozik. Mindent megkísérelt, hogy a Központi a közönséget rendesen kiszolgáltassa, de ez, — a termelők nemtörődömsége miatt — mindeddig nem sikerült. *Körös* igazgató kitűnően ismeri a tejtermelők természetrajzát, tudja, hol és mi fáj. December elején felekereste dr. *Szalay József* rendőrfőkapitányt és a következő proposíciót tette:

— *Emelje fel a hatóság a tej árát nyolc fillérrel abban az esetben, ha a termelők tete-mesen nagyobb mennyiséget biztosítanak a piac részére.* Méltányos a kérés és segít a tejhiányon is. Nem arról van szó, hogy a tej árát a több élelmicikk árával arányba hozzuk, de legalább olyan árat állapítson meg a hatóság, amely a termelést fokozza és a behozatalt emeli. Elvégre, míg a hus 200, a tojás 250, a zsír 200 és a kenyér ára 80 százalékkal emelkedett, a tej ára, — pedig kevés van, — *csak 25 százalék emelkedést mutat.* Emiatt történt, hogy a tejgazdaságok abban az esetben, ha a tej árát nem emelik, fel akarják bontani a szerződést a Központival.

A főkapitány kijelentette, hogy ha a Központi Tejcsarnok a termelőkkel érintkezésbe lép és kérdést intéz aziránt, hogy áremelés esetén hajlandók-e nagyobb tejmennyiséget biztosítani, nincs kifogása ellene és az ügyet, — a válaszok beérkezése után a tanács elé fogja terjeszteni.

(Negyvennyolcért mennyit parancsol?)

A Központi Tejcsarnok igazgatósága december tizedikén huszonöt tejgazdasághoz ajánlott levélben a következő kérdést intézte:

— A szegedi hatóság a maximált tejszámlákat valószínűleg hajlandó volna 8 fillérrel literenkint felemelni, ha ezáltal a tejmennyiség rövidesen, 4—6 héten belül, lényegesen emelkedne.

Tisztelettel kérjük tehát velünk sürgősen közölni, hogyha a hatóság nekünk lehetővé tenné, hogy mi a tej eddigi árát további 8 fillérrel emelhettünk, úgy ezen időn belül, körülbelül mennyivel több tejet számíthatnánk az önök szállításánál?

Kérjük tehát szíves mielőbbi válaszukat, amely, reméljük, kedvező lesz. Mi ezeket a hatóságnak bemutatjuk, amely ezután határozni fog.

Előre is kötelezőleg kijelentjük, hogy amennyiben ez megtörténik, *mi az áremelés egész összegét önöknek átengedjük.*

Mielőbbi b. válaszukat várva, jegyzünk stb.

Mint látható, a központi az áremelés teljes összegét a termelőnek biztosítja. Nem önzetlenségből történik ez, hanem csak azért — mint fentebb említettük, — mert nagyobb forgalom mellett ugyanazon üzemi költséggel már jobban jönne ki a tejcsarnok, míg most veszteséggel dolgozik.

A központi felszólító levelére eddig csak néhány érdemleges válasz érkezett. Ezeket itt adjuk:

— T. Cimmel fennálló szerződéseim e hó végével lejár. F. hó 10-én kelt sorai birtokában is, minthogy a tejtermelésre ma igen sokat ráfizetek, van szerencsém értesíteni,

KARÁCSONYRA

Gál Testvérek

Utódainál, Klauzál-tér.

családi meglepetések játékszerekben és hasznos eszközökben, óriási választékban, meglepő olcsó áron

Gál Testvérek

Utódainál, Klauzál-tér.